

ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ УКРАЇНСЬКОМОВНИХ РЕПОРТАЖНИХ ТЕКСТІ ДІАСПОРИ

Краснікова Юлія Іванівна,
аспірантка

Київського столичного університету імені Бориса Грінченка
ORCID ID: 0009-0009-8645-0419

У статті визначено основні лінгвостилістичні особливості сучасних українськомовних репортажів на матеріалах видання «Час і події» (США). Провідним методом дослідження став описовий підхід з метою вивчення та аналізу стилістичних характеристик репортажних текстів української діаспори США та визначення їхньої ролі під час сприйняття інформації реципієнтами. Результати проведеного дослідження показали, що репортажні тексти часто поєднують елементи журналістики різних жанрів – інформаційних, художньо-публіцистичних та аналітичних. З огляду на це в проаналізованих текстах простежуємо використання прийомів розмовного, офіційно-ділового, художнього та публіцистичного стилів. У роботі подано приклади англіцизмів, діаспоризмів, жаргонізмів, термінів, аббревіатур, фразеологізмів, художніх засобів, питальних, спонукальних та окличних речень. Значну увагу приділено головним рисам репортажу як жанру, а саме документальності, динамічності, емоційності, логічності викладу. У репортажних текстах репортер може не тільки констатувати факти, а й показати динаміку розвитку події, при цьому виражаючи власне ставлення до всього, що відбувається. Вказано, що присутність автора в таких текстах виражається через внутрішні монологи, ремарки, роздуми, відступи, постскрипти, а прямі цитати героїв дозволяють передати автентичні почуття, реакції, настрої безпосередніх учасників подій. Крім цього, в репортажах трапляється аналітика, яку простежуємо через цифри та статистику задля фіксації фактів та осмислення суспільно-політичних подій. У репортажних текстах видання «Час і події» виокремлено фрагменти інтерв'ю, елементи нарису з подорожей та зафіксовано звіти із судового чи парламентського засідань. Окремо варто зазначити використання епіграфів як підкреслення основної думки чи теми крізь цитати відомих українських письменників, політиків, громадських діячів, патріархів. У ході дослідження встановлено важливість першого речення в репортажах, сутність якого задати тематичний вектор, створити відповідний настрій, змусити реципієнта прочитати текст.

Ключові слова: репортаж, жанр, журналістика, США, діаспора, лінгвостилістичні особливості.

Krasnikova Yulia. Linguistic and stylistic features of Ukrainian-language reportage in the diaspora

The article identifies the main linguistic and stylistic features of modern Ukrainian-language reportage based on materials from the "Chas i Podii" newspaper in the USA. The primary research method was the descriptive approach, aimed at studying and analyzing the stylistic features of reportage texts produced by the Ukrainian diaspora in the United States and determining their role in the recipients' perception of information. The results of the conducted research show that the reportages often combine elements of various journalistic genres – informational, literary-publicistic, and analytical. Accordingly, the analyzed texts demonstrate the use of features from colloquial, official-business, artistic, and publicistic styles. The article provides examples of anglicisms, diaspora specific expressions, slang, terms, abbreviations, phraseologisms, artistic devices, as well as interrogative, imperative, and exclamatory sentences. Considerable attention is given to the head points of the reportage genre, namely documentary accuracy, dynamism, emotionality, and logical coherence. In reportage texts, the reporter can not only state the facts but also show the dynamics of the event's development, while expressing their own attitude toward everything that is happening. The author's presence in such texts is revealed through internal monologues, remarks, reflections, digressions, and postscripts, while direct quotations from the subjects help convey the authentic feelings, reactions, and moods of the participants. Additionally, analytical elements are present in the reportages through the use of numbers and statistics, which are employed to record facts and interpret socio-political events. The texts in "Chas i Podii" add interview fragments, elements of travel essays, and reports from court or parliamentary sessions. The use of epigraphs is noteworthy as they emphasize the leading idea or theme through the quotes from well-known Ukrainian writers, politicians, public figures, and church leaders. The study also accents the importance of the first sentence in a reportage, as it sets the thematic direction, creates the appropriate mood, and encourages the reader to continue engaging with the text.

Key words: reportage, genre, journalism, USA, diaspora, linguistic and stylistic features.

Вступ. Дотепер немає єдиного загальноприйнятого визначення репортажу, форма якого постійно еволюціонує відповідно до часу, умов та репортера як особистості, що зумовлює розгляд репортажу як гібридного жанру, який функціонує на межі журналістики та літератури. Становлення та розвиток репортажу в таких країнах, як США, Німеччина, Польща чи Україна, спричинено суспільно-політичними змінами, а давньою його формою, як вважають З. Вайшенберг та Р. Капусцінський, є подорожні нотатки.

У середині ХХ століття інтерес до вивчення репортажистики почав різко зростати разом із публікацією самих репортажних текстів. Закордонні та українські вчені, такі як Ж.-Д. Буше, М. Галлер, Ш. Рус-Моль, І. Прокопенко, В. Здоровега, Г. Назаренко, В. Павлів, О. Голуб, С. Кость та ін., зробили значний внесок у теоретичне обґрунтування репортажу як жанру. Проте швидкоплинність сучасних процесів, динаміка розвитку газетно-журнальних жанрів та інтернет-видань ставлять перед науковцями нові завдання. Вагомими є дослідження в напрямі типології репортажу (М. Васи-

ленко – репортаж-розслідування, історичний репортаж, О. Бикова – військовий репортаж, літературний репортаж, репортаж-звіт, А. Івашук – політичний репортаж, В. Тарасюк – інтернет-репортаж, Л. Шутяк – художній репортаж) та його структурно-семантичних особливостей (Р. Назар та В. Дрешпак). Однак поза науковою увагою залишаються лінгвостилістичні особливості українськомовних репортажів, зокрема в діаспорній публіцистиці.

Метою статті є виявлення головних характеристик і лінгвостилістичних особливостей українськомовних репортажів діаспори США та визначення їхньої ролі під час сприйняття реципієнтами з безпосереднім впливом на них, що сприятиме поглибленню розуміння специфіки закордонного репортажного тексту та публіцистики в цілому.

Матеріали та методи. В українській журналістиці поняття «репортаж» чітко відмежовують від таких інформаційних жанрів, як нарис, замітка чи звіт. Г. Назаренко стверджує, що «репортаж не просто повідомляє про факти, а показує їх через безпосереднє сприйняття автора, який, будучи учасником події, начебто відтворює картину, що відбувається. Через те, що репортаж є досить суб'єктивним жанром, він має відображати події за принципом наявності п'яти відчуттів – зору, слуху, смаку, дотику, запаху» [1, с. 75]. Якщо читач має враження, що він ніби сам бачив, чув, відчував і був на місці, то мета репортажу була досягнута. Саме тому стилістика репортажного тексту має будуватися на зображенні зовнішніх деталей та залученні мовних засобів для їх передачі.

Сучасний репортаж – це один із небагатьох жанрів, який має синтетичну природу, тобто може містити ознаки публіцистики та літератури. Використання художніх прийомів робить матеріал деталізованим та надає йому емоційного забарвлення, при цьому зберігаючи документальність та фактаж. Важливо відзначити, що роль репортера посідає чільне місце у творенні репортажу. Дослідники вбачають тонку межу між журналістом і письменником. Так, О. Голуб у праці «Медіакомпас: путівник професійного журналіста», окрім таких ознак, як послідовність, наочність, максимальна документальність, додає до основних рис репортажу «емоційно забарвлений стиль оповіді, що надає додаткової переконливості» та «активну роль особистості репортера, що дозволяє не тільки побачити подію очима журналіста, але й провокує самостійну роботу читачкої уяви» [2, с. 42]. Такий ефект важко досягти сухим викладом подій та їх послідовністю.

Німецький дослідник М. Галлер вважає, що намір репортера полягає у збиранні повідомлення очевидців, висловленні власних спостережень й переживань та ознайомленні читачів з їхнім змістом через розповідну, описову чи зображальну мову [3, с. 121–122], а матеріал репортажу характеризується чотирма основоположними вимірами: подією, дійовою особою, часом і простором [3, с. 416].

Утім підґрунтям для вивчення стилістики репортажів є підхід основоположника Нової журналістики Тома

Вулфа про чотири найважливіші ознаки цього жанру, що опубліковано в антології «The new journalism» («Нова журналістика», 1973). Це кінематографізм («dramatic scene»), діалогізм («recording dialogue in full»), увага до деталей («status of detail») та передавання справжнього відчуття подій («point of view») [4].

Для проведення дослідження використано описовий метод з метою виокремлення лінгвостилістичних особливостей сучасних українськомовних репортажних текстів діаспори США та їхньої ролі під час сприйняття інформації реципієнтами.

Результати. «Час і Події» (англ. «Chas i Podii») – це всеамериканська незалежна українськомовна газета, що виходить у Чикаго (США) з 1996 року за ініціативою журналіста Анатолія Гороховського, який і став її першим головним редактором. У лютому 2004 року двотижневик змінився на щотижневик, а в 2006 році відкрився вебсайт видання, згодом – сторінка в фейсбуці. Однак із лютого 2022 року публікації призупинено через невідомі причини.

Відзначимо, що першочерговою метою газети було донесення до свого читача інформації про важливі політичні, економічні та культурні події в США та Україні, зосереджуючись на історії та сучасному житті української діаспори: «невтомно працюємо, щоб цінності українства, національні інтереси України, всі громадсько-політичні та культурно-історичні події, процеси історії й сучасності нашої Батьківщини через наші щотижневі публікації цеглинками лягали у величну споруду позитивного іміджу України» (ЧП, 12.10.2017). До головних рубрик газети входили такі, як «Політика», «Економіка», «Аналітика – Світ», «Політика», «Діаспора», «Українське Чикаго», «У фокусі – Америка», «Освіта», «Наука», «Культура», «Літературна сторінка», «Спорт», «Проблема», «Духовність», «Постать», «Інтерв'ю», «Пам'ять», «Подорожі» та інші. Менш частотною стала назва «Репортаж», тексти якої взято до аналізу.

У період від 16 лютого 2006 року до 23 лютого 2022 року на вебсайті видання «Час і події» розміщено 460 текстів під рубрикою «Репортаж» за різною тематичною спрямованістю: суспільно-громадською, політичною, культурною, історичною, освітньою, науковою, релігійною, воєнною, а також із питань про зв'язок діаспори з Україною та відносини США та України. Репортерами газети в різний час були Лідія Корсун (з Нью-Йорка), Лариса Кухар, Настасія Марусик, Лариса Коваль, Світлана Іванишин-Угрина (з Чикаго), Віктор Рибаченко (з Києва), Юрій Атаманюк, Зоряна Франко (зі Львова) та ін. Підкреслимо, що на сторінках видання не помічено різких розходжень з українським чинним правописом, до того ж засвідчуємо правильне використання, наприклад, фемінітивів, слів грецького походження, літери «г», що, ймовірно, можна пояснити співпрацею журналістів із материкової України. Крім того, середній обсяг репортажних текстів цього видання становить 1770 слів, що вважається нормою для такого інформаційного жанру в сучасній журналістиці.

Репортери використовують особові займенники «я»/«ми» задля надання об'єктивності та переконли-

вості подій. Розповідь у проаналізованих репортажних текстах ведеться від першої особи (однини чи множини) у формі теперішнього чи минулого часу, щоб підкреслити нероздільність репортера з читачем. Наприклад, «Не минає кількох хвилин і ми під їжджаємо під нову церкву, що височіє над шляхом» (ЧП, 25.11.2020). Як слушно зазначає О. Бикова, «лексико-граматичні властивості особового займенника «я» в сучасному пресовому репортажі дозволяють йому виконувати передусім функцію засобу вираження авторської присутності» [5, с. 142], як-от: «Я був присутнім на тому з'їзді і бачив на власні очі...» (ЧП, 16.02.2006), «Мені особливо сподобався виступ Петра Пилипчука...» (ЧП, 20.07.2006), «На світліні – читачі зрозуміють, чому ця компанія мені імпонувала» (ЧП, 11.01.2007), «Я вперше була на “живому” концерті гурту, і мене реально вразила поведінка соліста» (ЧП, 16.02.2011). Присутність автора і є головною стилістичною властивістю репортажу, що виражається по-різному: через внутрішні монологи, ремарки, роздуми, відступи, постскриптами тощо («І як постскриптом, щодо заадки про Міністерство культури» (ЧП, 18.07.2019); «А чекати до завтра не можу, бо саме сьогодні газета остаточно зверстується і відправляється в друкарню до друку» (ЧП, 22.06.2006)). Більше того, у деяких репортажних текстах знаходимо власні вірші журналіста Віктора Рибаченка: «Великі Укри є й були, їх не забили / Всіх до останнього. У Зла короткі руки. / І Україну все життя вони любили – / До часу смертного, до вічної розлуки» (ЧП, 22.05.2008). Таким чином, у репортажах автор не тільки констатує факти, а й показує динаміку розвитку події та виражає власне ставлення до всього, що відбувається, іноді й через віршовану форму.

Однак часто в текстах простежуємо дієслова у формі минулого часу, переповідаючи подію, що вже минула, від третьої особи (тобто від героя чи героїв): «За словами Андрія, воркаутом він почав займатися ще з 10-річного віку, хоча тоді й слова такого ще не знав. Його просто захоплювали турніки» (ЧП, 27.10.2021). В. Павлів уважає, що в репортажних текстах можна використовувати обидва часи, підкреслюючи, що «оповідь – завжди в теперішньому часі... час події (якщо це не прямий ефір) завжди є минулим. Важливо, щоб віддал між часом оповіді і часом події не видавалась аж надто великою» [6, с. 61].

Головними складовими репортажу є не тільки заголовки та тема, а й вибір послідовності подій. У репортажі-подорож «В раю виграїва» про поїздку на Черкащину в село Виграїв на річку Рось від 13.07.2006 року репортер чітко вибудовує текст за послідовністю подій: «1. Куди їдемо; 2. Хто їде і хто везе; 3. Свято Івана Купала; 4. Виграївські мавки та українські жінки; 5. В Нечуєвому Стеблеві; 6. Заради чого?; 7. Післямова». Така послідовність у репортажах може бути виділена графічно та поділена на частини з метою читабельності та збереження сюжетних елементів. Іншою функцією цього прийому є фіксування події, їх деталізація. Наприклад, репортаж «Принцип Попандопуло», що починається зі звернення до читачів «Спробуємо ж,

шановні читачі, відтворити це історичне засідання якомога точніше – так би мовити, для історії» (ЧП, 18.01.2007) має таку структуру: «1. Початок засідання; 2. Як по нотах; 3. Голос волаючого у пустелі; 4. Позиція Президента – тест на вплив; 5. Чиє слово буде останнім?». Хронологічний виклад допомагає читачеві відчувати реалії подій, забезпечує зрозумілу логіку викладу та дає змогу журналісту керувати сприйняттям матеріалу.

У репортажних текстах «Час і події» документальність проявляється у точному описі дат і політичних подій («11 червня 2017 року українці отримали можливість відвідувати країни Євросоюзу за спрощеною схемою»), назві документів («Угода про спільні дії Об'єднаної опозиції України», «Декларація Ініціативної групи «Першого грудня»»), включенні реплік реальних осіб, згадуванні української історії та ідентичності. Документальність викликає довіру в читача, забезпечує правдивість подій та об'єктивність фактів й формує історичну пам'ять за межами України.

Динаміка репортажного тексту – це його рухливість, розвиток подій у часі, а також зміна емоційного стану автора чи героя, що занурює читача в атмосферу й ритм життя. У репортажах видання провідними є власні думки та спостереження автора, які він подає, здебільшого, наприкінці тексту як висновок: «Та все ж я впевнений, що не за горами той час, коли світ віддасть належне українському розуму» (ЧП, 01.03.2007), «Іншим не зрозуміти. Та я розумію. І добре знаю, що таке тижнями не спати без сновидінь, не втримувати увагу без антидепресантів. Війна змінила. Війна зламала...» (ЧП, 10.05.2018). Іноколи в текстах саме журналіст виступає героєм, приміром, Аскольд Лозинський у репортажі «Короткі львівські дні» від 09.01.2021 року розповідає про свою триденну подорож до Львова. Задля динамічності автор передає переміщення в просторі («Їдучи на поїзді...», «У Львові...», «На радіо...», «У дощ...»), змінює ситуації (від зустрічі до інтерв'ю, від кафе до політичної дискусії), таким чином утримуючи інтерес читача. У репортажі простежуємо різний емоційний стан героя (автора), де він то захоплюється містом, то обурюється тамтешньою політикою. Розгорнутий опис Львова на початку та короткі речення наприкінці керують швидкістю сприйняття тексту реципієнтом.

Емоційне насичення відіграє надзвичайну роль у репортажі: «емоції в репортажі – це не емоції репортера, а передані ним емоції персонажів. Герої і події мають бути описані так, щоб викликати емоції читача\слухача. Під емоційністю репортажу маємо на увазі радше вміння автора співпереживати, співчувати своїм героям, не залишатися байдужим» [6, с. 61]. Одним із способів передачі такої емоційності в репортажах видання «Час і події» є прямі цитати героїв. Такий стилістичний прийом дозволяє показати автентичні почуття, реакції, настрої учасників подій. Так, у репортажі від 16.02.2022 року «Кінний двір, або ж Ноїв ковчег» головна героїня Галина з Чернігівщини розповідає про прихисток понад ста знедолених тварин і птахів. Цитати пані Галини займають більшу частину репортажного тексту. Героїня спо-

чатку ділитися, як вона з дитинства любила тварин, чому почала організовувати прихисток, познайомила з декількома кіньми та розповіла про їхні історії, зізналася, які фінансові труднощі виникають в утриманні цих тварин, а насамкінець зазначила: *«Вибачте, але я насправді тварин люблю більше за людей. Для чого я даю їм тут притулок? Не хочеться, не можу до живої істоти ставитися, як до непотребу. Люди часто бувають підлими, а тварини – щирі, справжні»* (ЧП, 16.02.2022). Саме пряма мова героїв додає тексту живого звучання, драматизму й переконливості.

Матеріал, який передається через засоби масової інформації, має бути доступним для всіх членів суспільства. Через це репортаж тяжіє до використання розмовного, офіційно-ділового, художнього та публіцистичного стилів. Наприклад, у репортажах діаспори аналізованого видання почасти трапляються англіцизми (*«Ю гев ту пей 15 євро чікен»*, *«стюпід»*, *«меседж»*), діаспоризми (*«новоприбулі»*, *«управа»*, *«імпреза»*, *«стрій»*), жаргонізми (*«крещендо»*, *«тусовка»*), зразки двомовності (*«мистецький проект Lviv Art Days»*, *«фестиваль «Made in Ukraine»*), терміни (*«угода»*, *«декларация»*, *«стаття»*, *«закон»*, *«пленарне засідання»*, *«конференція»*) та аббревіатури (*«СКУ»* – *Світовий Конгрес Українців*, *«СУА»* – *Союз Українок Америки*, *«УВКР»* – *Українська Всесвітня Координаційна Рада*), фразеологізми (*«вставити свої 5 копійок»*, *«просіяти через сито»*, *«зацемить серце»*) та інші художні засоби (*«Саме на цьому ґрунті, грузлому, твердому ґрунті Донеччини, оспіваному щирою співучою лайкою кожним, хто бодай раз намагався вирити в ньому окоп, має зрости нове Дерево життя та новий образ українського сходу: строкатий, неоднорідний, втім, водночас, – міцний, вражаючий, привабливий»*), застосування питальних, спонукальних та окличних речень (*«До речі, якщо Степан Хмара є зразком українського націоналіста і борця за Україну, то чого на його ювілей не прийшло керівництво «Свободи»? Інших проукраїнських сил? Що, Хмара не той, чи вони не ті, чи всі вони ті, але ті, котрі не єднаються?»*; *«Слава Україні! Слава Героям!»*; *«Приїжджайте у Львів»*), елементи есеїстики (*«Не передати особистих почуттів від нової зустрічі з рідним Києвом»*). Щодо лінгвістичних особливостей мови репортажів, С. Кость стверджує, що мова має бути доступною і дотримуватися правила «трьох К»: слова в репортажах мають бути короткі, конкретні і кожному відомі [7, с. 254]. Проте в репортажах діаспори мова є живою та емоційною, насиченою розмовними елементами та власною думкою автора. Репортери поєднують публіцистику з особистими емоціями, звертаючись до читачів як співучасників подій.

Ш. Рус-Моль відзначає важливість першого речення в репортажі: якщо воно вдалося, то це змушує реципієнта читати далі та задає атмосферу всьому матеріалу [8, с. 86]. Саме вступ, на думку професора, викликає напругу і цікавість, формує початок т. зв. «червоної нитки», що є наскрізною в репортажі. Стилiстичною особливістю репортажних текстів видання «Час і події» є використання епіграфів як підкреслення основної

думки чи теми. Здебільшого, це цитати відомих українських письменників, політиків, громадських діячів, патріархів. Наприклад, цитата І. Франка *«Нам пора для України жити...»* до репортажу «На Україну повернусь» (ЧП, 24.08.2006) взята репортером для підкреслення важливої події – 15-ої річниці Незалежності України, на яку в Києві зібралося понад 1700 українців, делегатів та гостей із 43 країн світу. Така інтертекстуальність у репортажах виконує функції стилістичного маркера, що задає тематичний вектор, створює настрій, змушує читача замислитися ще до початку основного тексту та заздалегідь окреслює власне бачення автора.

Репортаж може містити не тільки елементи інформаційних та художньо-публіцистичних жанрів, а й аналітичних, тому що жанровий поділ у публіцистичному дискурсі є умовним. Так, елементи аналітичного жанру трапляються в репортажах, де наявні фрагменти інтерв'ю (чи цілісного інтерв'ю), нарисів з подорожей, звіту, наприклад, із судового чи парламентського засідання. Аналітичне підґрунтя в текстах відіграє важливу роль, особливо коли мова йде не лише про фіксацію фактів, а й про осмислення подій, тенденцій та суспільних процесів. Аналітика, на думку А. Іващук, існує у формі прямого роз'яснення від першої особи, що проявляється через цифри та статистику, які, в свою чергу, уповільнюють динаміку розвитку дії в репортажі, однак наприкінці матеріалу створюють необхідний ефект [9, с. 164]. Прикладом може бути репортаж «В гості до українців – у Київ, Кишинів та Тирасполь» від 05.07.2018 року, в якому автор не просто інформує про стан української громади в Молдові, а й порівнює становище українців у різних країнах та викриває недоліки української політики щодо діаспори. У такий спосіб можна стверджувати, що жанрова гнучкість репортажу дозволяє поєднувати інформативність, емоційність та аналітичність, що забезпечує глибше розкриття теми та вплив на сприйняття аудиторії.

Висновки. Отже, за різними поглядами науковців, головними характеристиками репортажу є об'єктивність, документальність, експресивність, динамічність, логічність викладу. Не менш важливими є створення ефекту присутності читача в репортажі та роль автора в ньому. Головними лінгвістичними особливостями діаспорних репортажних текстів є використання займенників другої особи однини та множини, дієслів минулого часу, англіцизмів, діаспоризмів, жаргонізмів, термінів, аббревіатур, фразеологізмів, художніх засобів, питальних, спонукальних та окличних речень. Підкреслено, що перше речення у репортажі є не лише засобом інформування, а й способом залучення читача в подію. Іншими вагомими складниками українськомовних репортажів діаспори США стали внутрішні монологи, ремарки, роздуми, відступи, постскриптими, прямі цитати героїв, цифри та статистика, фрагменти інтерв'ю, елементи нарисів з подорожей та форма звітів.

У межах отриманих результатів можна окреслити перспективу подальшого студіювання репортажів діаспори в лінгвістичному аспекті, зокрема експресивного синтаксису, що наразі є найменш вивченим питанням.

Література:

1. Назаренко Г. І. Інформаційні жанри журналістики. Київ : Національний авіаційний університет, 2009. 124 с.
2. Голуб О. П. Медіакомпас : путівник професійного журналіста. Практич. посіб. Київ : ТОВ «Софія-А», 2016. 184 с.
3. Галлер М. Репортаж : навч. посібник / пер. з нім. В. Клименко, В. Олійник за заг. ред. В. Ф. Іванова. К. : Академія Української Преси, Центр Вільної Преси, 2011. 348 с.
4. T. Wolfe and E. W. Johnson, eds. The New Journalism. New York, 1973. 394 p.
5. Бикова О. Жанрово-стильова специфіка репортажів на військову тематику (за матеріалами збірки «Veni. Vidi. Scripsi. Війна. Життя de facto»). *Український інформаційний простір*. 2018. Вип. 2. С. 134–144.
6. Павлів В. Репортаж : між фактами та емоціями. Львів : Видавництво Українського католицького університету, 2015. 120 с.
7. Кость С. А. Вступ до журналістики. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. 510 с.
8. Рус-Моль Ш. Журналістика : підр. і посіб. / пер. з нім. В. Клименко, В. Олійник. Київ : Академія української преси : Центр вільної преси, 2013. 345 с.
9. Івашук А. А. Аналітичний елемент як органічний складник сучасного репортажу. *Наукові записки Інституту журналістики*. 2014. Т. 54. С. 163–168.
10. Час і події : вебсайт. URL : <https://www.chasipodii.net/> (дата звернення : 09.02.2024 р.); архів. URL : <https://issuu.com/chasipodii/> (дата звернення : 19.05.2025 р.)

References:

1. Nazarenko, H. I. (2009). Informatsiini zhanry zhurnalistyky [Information genres of journalism]. Kyiv: National Aviation University. 124 p. [in Ukrainian].
2. Holub, O. P. (2016). Mediakompas: putivnyk profesiinoho zhurnalista. Praktych. posib. [Media compass: a guidebook for the professional journalist. Practical manual]. Kyiv: TOV "Sofia-A". 184 p. [in Ukrainian].
3. Haller, M. (2011). Reportazh: navch. posibnyk [Reportage: textbook] (Trans. from German by V. Klymenko, V. Oliinyk; Ed. V. F. Ivanov). Kyiv: Academy of Ukrainian Press, Center for Free Press. 348 p. [in Ukrainian].
4. Wolfe, T., & Johnson, E. W. (Eds.). (1973). The New Journalism. New York. 394 p. [in English].
5. Bykova, O. (2018). Zhanrovo-stylova spetsyfika reportazhiv na viiskovu tematyku (za materialamy zbiryky "Veni. Vidi. Scripsi. Viina. Zhyttia de facto") [Genre and stylistic specificity of war-themed reportages (based on the collection "Veni. Vidi. Scripsi. Viina. Zhyttia de facto")]. Ukrainian Information Space, Issue 2, pp. 134–144. [in Ukrainian].
6. Pavliv, V. (2015). Reportazh: mizh faktamy ta emotsiiamy [Reportage: between facts and emotions]. Lviv: Ukrainian Catholic University Press. 120 p. [in Ukrainian].
7. Kost, S. A. (2023). Vstup do zhurnalistyky [Introduction to journalism]. Lviv: Ivan Franko National University of Lviv. 510 p. [in Ukrainian].
8. Russ-Moll, Sh. (2013). Zhurnalistyka: pidr. i posib. [Journalism: textbook and manual] (Trans. from German by V. Klymchenko, V. Oliinyk). Kyiv: Academy of Ukrainian Press, Center for Free Press. 345 p. [in Ukrainian].
9. Ivashchuk, A. A. (2014). Analitychnyi element yak orhanichnyi skladnyk suchasnoho reportazhu. [The analytical element as an organic component of modern reportage]. Scientific Notes of the Institute of Journalism, Vol. 54, pp. 163–168. [in Ukrainian].
10. Chas i podii: website: <https://www.chasipodii.net/> (Accessed: 09.02.2024); archive: <https://issuu.com/chasipodii/> (Accessed: 19.05.2025).

Дата першого надходження рукопису до видання: 21.08.2025

Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 22.09.2025

Дата публікації: 03.11.2025